

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 383/2023
26.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Милана Бијељића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К 406/22 од 12.10.2022. године и Вишег суда у Нишу Кж1 482/22 од 02.02.2023. године, у седници већа одржаној дана 26.04.2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Милана Бијељића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К 406/22 од 12.10.2022. године и Вишег суда у Нишу Кж1 482/22 од 02.02.2023. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ као недозвољен.**

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу К 406/22 од 12.10.2022. године окривљена АА оглашена је кривом због извршења кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. КЗ, за које дело јој је изречена условна осуда којом је утврђена казна затвора у трајању од четири месеца која се неће извршити уколико окривљена у року од две године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, као и да убудуће уредно даје издржавање.

Истом пресудом одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет окривљене о којима ће суд одлучити посебним решењем, док је законски заступник малолетног оштећеног ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парницу.

Пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 482/22 од 02.02.2023. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене и потврђена пресуда Основног суда у Нишу К 406/22 од 12.10.2022. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА - адвоката Милана Бијељића, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљену ослободи од оптужбе или укине другостепену пресуду и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљене АА у поднетом захтеву истиче да је чланом 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити прописано да малолетно лице као оштећени мора имати пуномоћника од првог саслушања окривљеног, што у конкретном случају није било испуњено, имајући у виду да је малолетном оштећеном пуномоћник постављен тек након укидања првостепене пресуде. Према ставу браниоца, сви изведени докази у виду исказа сведока оптужбе који су читани на претресу од 30.09.2022. године, као и сви други изведени докази у виду датих исказа или писаних доказа, како у преткривичном, тако и у току кривичног поступка и то како првобитног, тако и поновљеног кривичног поступка су незаконити и морали су бити издвојени из списка предмета.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Наиме, исти наводи истакнути у жалби браниоца окривљене АА - адвоката Милана Бијељића били су предмет разматрања другостепеног већа Вишег суда у Нишу које је поступало по жалби браниоца изјављеној против првостепене пресуде Основног суда у Нишу К 406/22 од 12.10.2022. године. Другостепено веће Вишег суда у Нишу је ове наводе оценило неоснованим и о томе на страни 3, у првом пасусу другостепене пресуде Кж1 482/22 од 02.02.2023. године изнело јасне и аргументоване разлоге, које Врховни касациони суд прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге и упућује.

Прихватајући у свему разлоге другостепеног суда, Врховни касациони суд такође указује да околност да малолетни оштећени није имао у току целог поступка пуномоћника, као и евентуално непоступање сходно одредбама којима се пружа

кривичноправна заштита малолетним оштећеним лицима, свакако није на штету окривљеног, већ искључиво на штету малолетног лица.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА у осталом делу је недозвољен.

Бранилац окривљене у поднетом захтеву наводи да је повређен закон у погледу тога да ли је дело за које се окривљени гони кривично дело, на који начин се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је дозвољено подношење захтева браниоцу и окривљеном. Међутим, бранилац окривљене ову повреду закона образлаже тако што наводи да је законски заступник малолетног оштећеног у дужим временским периодима био на издржавању казне затвора, да је повремено боравио на адреси, да из затвора није контактирао окривљену и да је првог пута контактирао 2019. године, да је окривљена мајка двоје деце, да је живела у другој заједници, да није била у радном односу, да нема имовину и да је незапослена, које одлучне чињенице, према ставу браниоца, представљају особито оправдане разлоге на страни окривљене да се примени одредба члана 195. став 2. КЗ, а да је погрешно схватање суда да наведено нису разлози који представљају оправдане разлоге због којих није давала издржавање. На овај начин бранилац окривљеног суштински оспорава чињенично стање утврђено у правноснажним пресудама и оцену суда о непостојању оправданих разлога за недавање издржавања.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљене у поднетом захтеву, као разлог побијања правноснажних пресуда, само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено, док суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, а што не представља законски разлог због кога је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљене АА у овом делу оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Милана Бијељића, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, захтев браниоца окривљене у односу на наведену повреду одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио, на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП.

**Записничар-саветник,
Весна Зарић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић